

Warszawa, 14 października 1937 r.

URZĄD PATENTOWY

D 06 p 1/12

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 25362.

Kl. 8 m, 12.

Gesellschaft für Chemische Industrie in Basel
(Bazyleja, Szwajcaria).

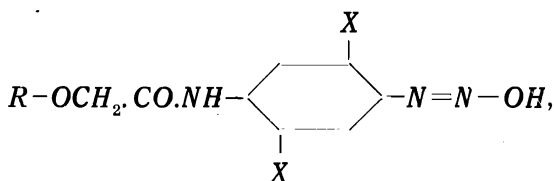
Sposób wytwarzania trwałych odcieni na włóknie.

Zgłoszono 7 marca 1935 r.

Udzielono 26 sierpnia 1937 r.

Pierwszeństwo: 22 marca 1934 r. dla zastrz. 2; 6 czerwca 1934 r. dla zastrz. 1 (Szwajcaria).

W patencie amerykańskim nr 1 871 946 opisano szereg barwników, zwłaszcza fioletowych, które otrzymuje się przez połączenie aryliidów kwasu 2,3 - oksynaftoesowego ze związkami dwuazowymi o wzorze ogólnym

w którym R oznacza pierścień aromatyczny szeregu benzenowego, x zaś — alkoksygrupy.

Zauważono, że podczas gdy składniki dwuazowe, w których oba x oznaczają gru-

pę OCH_3 , sprzęgają się łatwo, znaczne trudności występują, gdy sprzęganie przeprowadza się ze składnikami dwuazowymi, w których oba x oznaczają grupę OC_2H_5 . Jeśli sprzęganie przeprowadza się w środowisku o kwasowości odpowiadającej kwasowi octowemu, wówczas zabarwienia są słabe i niewidoczne; w środowisku obojętnym lub słaboalkalicznym, np. w środowisku dwuwęglanu, otrzymuje się, zwłaszcza na przędzy, zabarwienia prążkowane, kąpiele zaś wskutek rozkładu związków dwuazowych stają się mętne.

Wykryto, że udaje się otrzymać dobre zabarwienia, jeśli utrzymuje się wartość p_H kąpiele sprzęgania niższą od 7, to jest tak, aby nie przekraczała ona 6,5, jednak

nie była niższa od 5. Można to osiągnąć dodając do roztworu dodatków buforowych, np. pierwszorzędowych soli potasowców kwasu fosforowego i innych związków działających podobnie, które utrzymują p_H równym około 5. Sposób ten daje dobre wyniki przy stosowaniu nie tylko aryliidów kwasu 2,3 - oksynaftoesowego, lecz również aryliidów innych odpowiednich kwasów oksykarbonowych, np. aryliidów kwasu 2,3 - oksyantracenokarbonowego. Dodatek substancji buforowej jest korzystny również przy stosowaniu składników dwuazowych, w których oba x oznaczają grupę OCH_3 . Otrzymuje się zabarwienia, które są tak samo wydajne, jak gdyby sprzęganie prowadzono w środowisku obojętnym lub słaboalkalicznym; kąpiele przy tym zachowują jednak całkowitą przezroczystość.

Przykład I. Przędzę bawełnianą napawa się roztworem zawierającym w litrze 5 g 1 - naftalidu kwasu 2,3 - oksynaftoesowego, 14 cm³ ługu sodowego o 34°Bé, 10 cm³ oleju tureckiego i 7 cm³ 40% - owego roztworu aldehydu mrówkowego, wyżyma dokładnie i wywołuje w roztworze dwuazowym zawierającym w litrze 2 g 4 - (1' - metylo) - fenoksyacetyloamino - 2,5 - dwuetoksy - 1 - aminobenzenu i 8 g pierwszorzędowego fosforanu potasowego. Otrzymuje się czysty odcień niebieski.

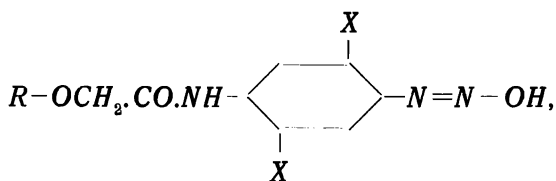
Podobnie postępuje się z innymi zasadami dwuazowanymi, np. z 4 - fenoksyacetyloamino - 2,5 - dwuetoksy - 1 - aminobenzenem, 4 - (1' - chloro) - fenoksyacetyloamino - 2,5 - dwuetoksy - 1 - aminobenzenem, 4 - (3' - względnie 2' - metylo) - fenoksyacetyloamino - 2,5 - dwuetoksy - 1 - aminobenzenem, i z innymi aryliidami kwasu 2,3 - oksynaftoesowego, np. z anilidem, *m* - toluidydem, chloroanilidem kwasu 2,3 - oksynaftoesowego.

Przykład II. Przędzę bawełnianą napawa się roztworem zawierającym w litrze 4 g 4' - etoksyanilidu kwasu 2,3 - oksynaftoesowego, 8 cm³ ługu sodowego 34°Bé,

10 cm³ oleju tureckiego i 5 cm³ roztworu aldehydu mrówkowego 40% - owego, wyżyma dokładnie i wywołuje w roztworze dwuazowym zawierającym w litrze 2 g 4 - (1' - metylo) - fenoksyacetyloamino - 2,5 - dwuetoksy - 1 - aminobenzenu i 8 g pierwszorzędowego fosforanu sodowego. Otrzymuje się czyste zabarwienie fioletowe; kąpiel pozostaje całkowicie przezroczysta.

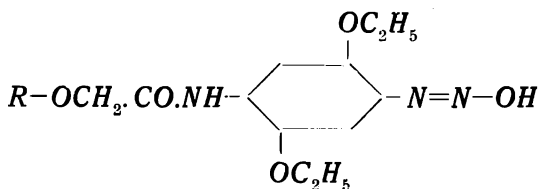
Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób wytwarzania trwałych odcieni na włóknie przez sprzęganie na włóknie aryliidów kwasów o - oksykarbonowych, sprzęgających się w położeniu orto ze związkami dwuazowymi o wzorze ogólnym

w którym R oznacza pierścień aromatyczny szeregu benzenowego, x zaś — alkoksygrupę, znamienny tym, że sprzęganie uskutecznia się w środowisku, którego wartość p_H jest zawarta w granicach 6,5 — 5.

2. Sposób według zastrz. 1, znamienny tym, że jako związek dwuazowy stosuje się związek o wzorze ogólnym

w którym R oznacza pierścień aromatyczny szeregu benzenowego.

Gesellschaft
für Chemische Industrie
in Basel.

Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.